

ความ

ฝัน
กว้าง
สูง

ของเด็กเมืองขอนแก่น

ความฝัน ความหวัง ความสุข ของเด็กเมืองขอนแก่น

โดย เครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน

ได้รับการสนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี 2560

ความฝัน ความหวัง ความสุข ของเด็กเมืองขอนแก่น
สนับสนุนโดย แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จัดทำโดย :

เครือข่ายศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน
ที่อยู่ 529/218 ซอย 12 หมู่บ้านแก่นทองธานี
ต.บ้านเป็ด อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000

บรรณาธิการ :

สุมาลี สุวรรณกร

พิมพ์ที่ :

ทจก.อภิชาติการพิมพ์
เลขที่ 1112/111 ถนนผังเมืองบัวชา
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ : 0-4372-1-403

กองบรรณาธิการ :

ชุดิกาญจน์ บำรุง
จริยาภรณ์ มาตรพร

พิมพ์ครั้งแรก :

สิงหาคม 2560 จำนวน 500 เล่ม

แบบปก/รูปเล่ม :

บรรจง บุรินประโคน

พิสูจน์อักษร :

ธิดารัตน์ สีหะเกรียงไกร

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ เป็นเอกสารสรุปการจัดกิจกรรมในโครงการ ปฏิบัติการเปลี่ยนเมือง ภาคอีสาน เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น โดยเครือข่ายเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน ที่ได้ดำเนินการในชื่อว่า “โครงการ 4 ป. ภูมิใจโทอีสาน (ปลูก ปรับ เปลี่ยน ปลื้ม)” ซึ่งดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย 3 พื้นที่ประกอบด้วย สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น ชุมชนเทพารักษ์ ริมทางรถไฟในเขตเทศบาลนครขอนแก่น และ ชุมชนสาวะถี ในพื้นที่ ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น ระหว่างเดือน เมษายนถึง สิงหาคม 2560

เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชนในพื้นที่ ได้นำเสนอความคิดเห็นเรื่องความสุข ความฝัน และความหวัง ว่าพวกเขาต้องการอะไร โดยผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม จะเห็นความแตกต่างทางความคิดของเด็กเยาวชนในแต่ละพื้นที่ ที่มีความแตกต่างกันเรื่องของสภาพแวดล้อม ความรู้สึก ความพร้อมของครอบครัว และอื่นๆ แต่ความฝันที่พวกเขาอยากจะเป็นนั้น ไม่แตกต่างกัน

โดยเนื้อหาในเล่ม ได้นำเอาข้อมูลที่สรุปจากการลงพื้นที่ทำกิจกรรมทั้ง 3 พื้นที่มานำเสนอ เพื่อเผยแพร่ในวงกว้างต่อไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารสรุปการทำกิจกรรมเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ ในการศึกษากระบวนการ วิธีการ และผลที่เกิดจากโครงการเพื่อนำไปปรับใช้กับการพัฒนาในอนาคต

ด้วยความนับถือ

สุมาลี สุวรรณกร

ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน

สารบัญ

11

สาเหตุที่เป็นปลุกใจเมือง ปลุก ปรับ เปลี่ยน ปลื้ม

11

ปลุกใจเมืองสาวะถึ

23

ปลุกใจเมืองเทพารักษ์

39

ปลุกใจเมืองสถานพินิจเด็กและเยาวชน

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินกิจกรรมครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจาก
ก ได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย ภาคี ที่ช่วยเหลือในการ
ทำงาน ประกอบด้วย สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น โดย
คุณอังคณา ทองสอดแสง หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป และ คุณพัชรพล
สมจร ผู้อำนวยการสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น พร้อม
ทั้งเจ้าหน้าที่และเด็กเยาวชนทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในการเข้าไป
ทำกิจกรรมในสถานพินิจเด็กและเยาวชน ในระหว่างวันที่ 27 เมษายน
2560 และวันที่ 25 พฤษภาคม 2560

รวมถึง อาจารย์มาลี เสาร์สิงห์ ครูผู้สอนโรงเรียนสาละวินวิทยาสรรพ์ และนายภานุพงษ์ อุดม ประธานนักเรียนโรงเรียนสาละวินวิทยาสรรพ์
ที่เอื้อเพื่อประสานงานติดต่อสถานที่ พร้อมทั้งดูแลการจัดกิจกรรมอย่าง
ใกล้ชิด นอกจากนี้ยังมี นายโชคชัย ชุมแวงวาปี ผู้อำนวยการโรงเรียน
สาละวินวิทยาสรรพ์ ที่อำนวยความสะดวกและมาเป็นผู้กล่าวต้อนรับ
คณะทำงาน รวมถึงท่านพระครูบุญชยากร เจ้าอาวาสวัดไชยศรี เจ้าคณะ
ตำบลสาละวิน ที่มาเป็นประธานเปิดงานพร้อมทั้งกล่าวให้โอวาทกับเด็ก
นักเรียนก่อนเข้าสู่กิจกรรม นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสา
ละวินที่ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะในช่วงการจัดกิจกรรมระหว่างวันที่
18 - 19 พฤษภาคม 2560 ด้วย

กิจกรรมสุดท้ายของโครงการ ได้ดำเนินการในพื้นที่ชุมชนเทพารักษ์
ริมทางรถไฟขอนแก่น ที่ชาวชุมชนประสบปัญหาเรื่องการไล่ที่เพื่อก่อสร้าง
รถไฟทางคู่ ทำให้เดือดร้อนไร้ที่อยู่อาศัย ต้องขอขอบคุณ คุณจิตติ เชิดชู

ประธานชุมชนเทพารักษ์ 5 และคุณแม่นิด ที่คอยดูแลและประสานงาน จนทำให้เกิดกิจกรรมดี ๆ กับเด็กเยาวชนในพื้นที่ ตลอดการจัดกิจกรรม 2 วันคือ วันที่ 27-28 พฤษภาคม 2560

นอกจากนั้น ขอขอบคุณวิทยากร คณะทำงาน ที่ร่วมกันทำงานอย่าง แข็งขันไม่ว่าจะเป็น ผศ. ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ นักวิชาการด้านศิลป วัฒนธรรม คุณเศกสันต์ วิชัยพล นักกิจกรรมและครูละคร คุณบัณฑิต โคตรมณี นักกิจกรรมและวิทยากรกระบวนการ เมืองแคน อีสระธรรม ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตที่แบ่งเวลามาทำกิจกรรมดี ๆ กับเยาวชนในพื้นที่ ตลอดกิจกรรมโครงการโดยไม่เหน็ดเหนื่อย โดยมุ่งหวังสร้างความสุข และ เปิดพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็กเยาวชนได้ร่วมกันแสดงออก

บทสรุปคีย์ผลการดำเนินงาน

สำหรับการดำเนินกิจกรรมในชื่อ โครงการ 4 ป. ภูมิใจไทยอีสาน (ปลูก ปรับ เปลี่ยน ปลื้ม) ที่ดำเนินกิจกรรมในช่วงเดือน เมษายน ถึง สิงหาคม 2560 โดยเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน ที่ได้ดำเนินการใน 3 พื้นที่ ที่มีความแตกต่างกันทางสภาพชุมชน ความเป็นอยู่ และ พื้นฐานครอบครัว ประกอบด้วย

- 1) สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นที่ควบคุม เด็กเยาวชนที่ประพฤติผิดและมีปัญหาด้านอาชญากรรมจะต้องถูกควบคุม
- 2) ชุมชนริมทางรถไฟ (ชุมชนเทพารักษ์ 5) เทศบาลนครขอนแก่น ซึ่งเด็กและเยาวชนในพื้นที่เป็นเด็กกลุ่มเสี่ยงในการที่จะเข้าสู่ปัญหา อาชญากรรมและยาเสพติด ประกอบกับมีการไล่อ้อบ้านเพื่อขยายรถไฟ ทางคู่ทำให้เยาวชนและคนในชุมชนเดือดร้อนไม่มีที่อยู่อาศัย
- 3) ชุมชนสาวะถี ต.สาวะถี อ.เมือง จ.ขอนแก่น เด็กในหมู่บ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี ชุมชนแห่งนี้มีศิลปวัฒนธรรมเป็นหลักในการพัฒนา

ชุมชน และมีสถานที่สำคัญในชุมชนคือ โบสถ์ หรือ ลิมเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ทำให้มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

การดำเนินกิจกรรมดำเนินการพื้นที่ละ 2 วัน รูปแบบคือการให้ข้อมูลในโครงการ “ปลูก - ใจ - เมือง” เพื่อให้เด็กเยาวชน ตระหนักคิด และ ตอบโจทย์ว่า ความสุข ความฝัน และความหวัง ของตนเองคืออะไร มีสิ่งไหนที่อยากจะปรับ เปลี่ยน ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

โดยในพื้นที่แรก คือ สถานพินิจเด็กและเยาวชน ได้ข้อสรุปจากการทำโครงการว่า ความสุขของเด็กเยาวชนกว่า 100 คนที่เข้าร่วมกิจกรรม ตอบคำถามออกมาในทิศทางเดียวกันคือ การได้อยู่กับครอบครัวพร้อมหน้า ความฝันคืออยากมีอาชีพเหมือนคนอื่น ๆ ที่เป็นคนปกติที่อยู่นอกสถานที่คุมขัง คือเป็นทหาร เป็นครู เป็นหมอ แต่พวกเขาไม่อยากจะตำรวจ เพราะตำรวจคือคนที่จับพวกเขาเข้ามาอยู่ที่นี่ ส่วนความหวังคือ อยากจะออกจากสถานควบคุมแห่งนี้ให้เร็วที่สุด และอยากให้พ่อแม่มาเยี่ยม

ส่วนพื้นที่ที่สอง คือ ชุมชนริมทางรถไฟ (เทพารักษ์ 5) ผลสรุปการจัดกิจกรรม 2 วันพบว่า ความสุข ของเด็กที่นี่คือ การได้มีบ้านอยู่อย่างถาวร อยู่กันพร้อมหน้าพ่อแม่ลูก ส่วนความฝันคืออยากประกอบอาชีพต่าง ๆ ตามแต่ตัวเองจะชอบ ในขณะที่ความหวังคือ อยากมีบ้าน และอยากมีสนามเด็กเล่น อยากมีสนามฟุตบอล สระว่ายน้ำ

ส่วนพื้นที่สาม คือชุมชนสาวะถี พบว่าเด็กเยาวชนต้องการที่จะให้ชุมชนมีความสุขด้วยการไม่มีขยะ จึงคิดวิธีการจัดการขยะในระยะสั้น เช่น การรณรงค์ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก คัดแยกขยะทั้งที่บ้านและโรงเรียน ส่วนการจัดการระยะยาวคือ ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการรณรงค์เก็บขยะ และการทิ้งขยะเพื่อนำเอาขยะมาแปรรูปเพิ่มมูลค่าได้ พร้อมกับผลิตสื่อหลากหลายรูปแบบ ทั้งจัดรายการวิทยุ เสียงตามสาย เขียนป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อปลูกใจให้คนในชุมชนและโรงเรียนหันมาช่วยกันแก้ไขปัญหาขยะในพื้นที่

โดยจากข้อสรุปของ 3 พื้นที่จะเห็นว่า ความแตกต่างทางความคิดของเด็กและเยาวชนแตกต่างกันในการตอบโจทย์ ความหวัง ความฝัน และ ความสุข ของแต่ละพื้นที่ ตามความพร้อมและบริบทของ

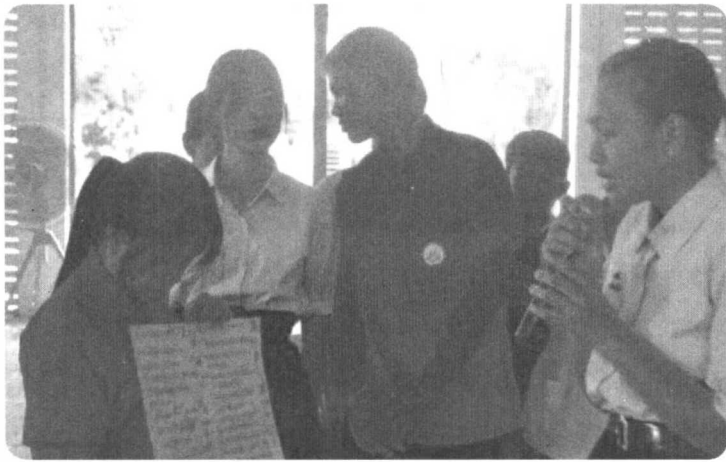

แต่ละชุมชน แต่อย่างไรก็ตาม การทำกิจกรรมในครั้งนี้จะสามารถส่งต่อให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ และ หน่วยงานพัฒนาในพื้นที่สามารถนำไปต่อยอดกระบวนการคิดของเด็กเยาวชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการจัดพื้นที่สร้างสรรค์ให้เด็กเยาวชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ความฝันของเด็กเยาวชนในการมีพื้นที่สร้างสรรค์ของตนเองนั้น ในสถานพินิจเด็กและเยาวชน พวกเขาต้องการวาดภาพ เพื่อผ่อนคลาย โดยขอพื้นที่บริเวณห้องสมุดเป็นพื้นที่จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ส่วนพื้นที่ชุมชนเทพารักษ์ เด็กและเยาวชนต้องการสนามฟุตบอลเพื่อเอาไว้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อผ่อนคลาย ในขณะที่ชุมชนสาวะถี เด็กและเยาวชนจะใช้พื้นที่วัดไชยศรี ในการจัดกิจกรรมรณรงค์การแยกขยะ และ ทิ้งขยะ เพื่อโน้มน้าวใจนักท่องเที่ยวให้รู้จักคัดแยกขยะก่อนทิ้งอีกด้วย

พื้นที่	ความฝัน	ความหวัง	ความสุข
สถานพินิจเด็กและเยาวชน	มีอาชีพตามฝัน	ออกจากห้องขัง	อยู่กับครอบครัว
ชุมชนเทพารักษ์	อยากมีสนามกีฬา	อยากมีบ้านมั่นคง	อยู่กับครอบครัว
ชุมชนสาวะถี	มีอาชีพที่เอื้อกับชุมชน	ชุมชนปลอดภัย	อยู่กับครอบครัว

ปลูกใจเมืองสาวะถี เปลี่ยนพื้นที่ให้ปลอดภัย

กิจกรรมปลูกใจเมือง ที่ โรงเรียนสาวะถีพิทยาสรรพ์ ถือเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมที่สุดในการจัดกิจกรรม เด็กเยาวชนที่นี่คือเด็กบ้าน ที่มีชีวิตความเป็นอยู่แบบปกติทั่วไป ไม่ได้มีปัญหามากนัก ตื่นเช้ามาโรงเรียน กลับบ้านไปช่วยพ่อแม่ทำงาน ปัญหาชีวิตต่างๆ แทบจะไม่พบเจอ

ประกอบกับพื้นที่ตำบลสาวะถีแห่งนี้ เป็นพื้นที่เมืองสามคี่ที่มี พื้นที่ดี ภูมิดี และสื่อดีมาก่อน ทำให้ปัญหาพื้นฐานของชุมชนค่อนข้างน้อย ปัญหายาเสพติด ปัญหาทะเลาะวิวาท อาชญากรรมน้อยมาก การทำงานร่วมกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน หรือ บ - ว - ร หลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

© ภาณุพงศ์ อุดม

ก่อนจะลงพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมปลูกใจเมือง ทีมงานได้ลงไปหารือกับกลุ่มผู้ที่จะร่วมกิจกรรม นั่นคือเยาวชนในพื้นที่ โดยมีแกนนำหลักคือ ภาณุพงศ์ อุดม หรือ โอเวน ที่เคยร่วมกิจกรรมกับเครือข่ายมาก่อนหน้านี้ ทั้งโครงการค่ายเยาวชนลินไซโมเดลครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 โครงการเมืองสามดีวิถีสุข รวมไปถึงงานกิจกรรมของชุมชน โรงเรียน และ วัดอย่างต่อเนื่อง เขาเป็นแกนนำเยาวชนที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างดีเยี่ยม

เมื่อถามโอเวนพร้อมเพื่อนๆ ว่า หากอยากจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ชุมชนของตนเอง โอเวนและเพื่อนๆ อยากปรับปรุงเรื่องอะไร เขาและเพื่อนๆ คิดลึกครุ่นก่อนจะตอบพร้อมกันว่า ในหมู่บ้านปัญหาค่อนข้างน้อย เพราะผู้นำชุมชน และศูนย์รวมใจของชาวบ้านคือวัด โดยมีพระครูบุญชยากร นั้น ค่อนข้างมีการประสานความร่วมมือกันเป็นอย่างดี รวมถึงโรงเรียนในพื้นที่ ได้มีการประสานงานและทำกิจกรรมพร้อมเพรียงกันด้วยดีมาตลอด

อีกทั้งชุมชนสวาวะดีแห่งนี้ เป็นพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ที่สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เข้ามาส่งเสริม ทำให้แต่ละเดือนซึ่งจะมีการทำบุญประเพณีตามฮีต 12 ของอีสานมีการจัดการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีบ้าน วัด โรงเรียน ชาวชุมชน และเด็ก เยาวชนได้มีส่วนร่วมร่วมเสมอ รวมไปถึงประเพณีใหญ่ที่มีคนจากภายนอกมา ร่วมงานมากมายนั่นคือประเพณีบุญข้าวจ้ และ ประเพณีบุญตรุษสงกรานต์ แต่สิ่งที่เห็นว่าเป็นปัญหาตลอดของชุมชนคือการจัดการเรื่องขยะ เพราะหลังจากงานประเพณีผ่านไป ขยะจะกองใหญ่ล้นวัด ล้นชุมชน เขาจึงมองว่าปัญหาใหญ่ของชุมชนที่อยากปรับเปลี่ยนคือเรื่อง “ขยะ”

“แต่ละบ้านไม่มีการคัดแยกขยะ พอมาถึงวัด เวลาทีมงานบุญ งานประเพณี ก็ไม่มีการคัดแยกขยะ ใครอยากทิ้งลงไหนก็ทิ้ง ขยะเปียก ขยะแห้ง ขยะรีไซเคิล ปนกันเต็มไปหมด หากอยากจะทำเปลี่ยนชุมชนหรือ ปลุกใจชุมชนผมว่าทำเรื่องขยะก็ดี รณรงค์ให้เด็กเยาวชนลดการทิ้งขยะ และคัดแยกขยะ เพราะทางเทศบาลมีโครงการขยะเพื่อชีวิต คือหาก ครอบครัวไหนแยกขยะและเอาไปขายมีเงินฝากเข้าบัญชีครัวเรือนเดือนละ 300 บาท หากบ้านนั้นมีใครเสียชีวิตทางเทศบาลจะจ่ายเงินสงเคราะห์ ให้เลย 5,000 บาท แต่ปัญหาคือชาวบ้านร่วมกิจกรรมนี้น้อย บ้านผม ก็ไม่ร่วม” โอเวนเล่าถึงปัญหาที่เขาอยากจะทำปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือ ปลุกใจชุมชนของพวกเขา

จากปัญหาที่พวกเขามองเห็น จึงนำมาเป็นประเด็นหลักในการเข้า พื้นที่เพื่อจัดกิจกรรม โดยพุ่งเป้าไปที่โรงเรียนสวาวะดีพิทยาสรรพ์ เพราะ เป็นแหล่งรวมเด็ก เยาวชนในพื้นที่ชุมชนสวาวะดีทั้งหมด และเป็นพลัง เยาวชนเด็กโต ที่จะสามารถขับเคลื่อนและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

กิจกรรมปลุกใจเมืองสวาวะดีเริ่มปฏิบัติการเมื่อวันที่ 18-19 พฤษภาคม 2560 ที่ผ่านมา โดยการเชื่อมประสานของ อาจารย์มาลี

เสาร์สิงห์ ครูสอนวิชาสังคมศึกษาที่สนใจการทำงานจิตอาสา ทำงานเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง แม้อาจารย์มาลีจะไม่ใช่คนหมู่บ้านนี้โดยกำเนิด แต่สนใจและตั้งใจสอบบรรจุมาอยู่ที่นี้ และพอมายู่แล้วหลงเสน่ห์แบบบ้าน ๆ ของบ้านสวະถီ จึงสอนอยู่ที่นี้ มีครอบครัวอยู่ที่นี้กว่า 30 ปีแล้ว

© มาลี เสาร์สิงห์

การทำกิจกรรมตลอด 2 วัน ได้มีการวางกลยุทธ์ ดึงเด็กเยาวชนทั้งหมดที่ร่วมกิจกรรมด้วยการ นิมนต์พระครูบุญชยากร เจ้าอาวาสวัดไชยศรี และเจ้าคณะตำบลสวະถီ ผู้นำทางจิตใจและศุนย์รวมใจของคนในชุมชนมาพูดปลุกใจ มาอธิบายความและมาสร้างแรงบันดาลใจก่อน ก่อนที่จะใช้วิทยากรกระบวนการทั้ง เสกสันต์ วิชัยพล และ บัณฑิต โคตรมณี พาเด็กเยาวชนละลายพฤติกรรม เพื่อให้เด็กเล็กและเด็กโตเข้าร่วมกิจกรรมแบบไม่เขินอาย พร้อมกับชวนคิด ชวนคุยเรื่องปัญหาของชุมชนที่อยากแก้ไข ท้ายสุดคำตอบที่ได้ก็ยังเป็นการแก้ปัญหาขณะอยู่ดี

กระบวนการตลอดสองวันนั้น เปิดโอกาสให้พวกเขาตระหนัก ด้วยการเชิญตัวแทนเทศบาลตำบลสวະถี มาบอกถึงปัญหาขณะในชุมชน ให้พวกเขาคิดมองที่มาของปัญหาด้วยการกลับมามองตนเองและครอบครัว และให้เขาคิดแก้ปัญหาว่าจะทำอย่างไรกับขณะที่มีอยู่ โดยผลสุดท้ายพวกเขาก็คิดออก

๑ พระครูบุญชยากร เจ้าอาวาสวัดไชยศรี

“ เมื่อเห็นกิจกรรมคำว่าปลุกใจเมือง อาตมาไม่รู้ว่าคนอื่นคิดอย่างไร คำว่าเมือง ถ้ามาจัดกิจกรรมที่สวาระถิ ก็คือเมืองสวาระถินี่แหละ เมืองเป็นเชิงสัญลักษณ์เป็นเขตหรือเป็นแดนอาจจะหมายถึงเขตแดนที่เราอยู่ก็ได้ ถ้ามว่าเมืองสวาระถิมีใจด้วยหรือถึงต้องไปปลุกใจ ใจเมืองคือผู้ดูแลรักษาสุขภาพเหมือนแพทย์ เรามี่ใจเมืองมาตั้งแต่อดีตหลายร้อยพันปีก็ได้ ใจเมืองสำคัญ เมืองหรือชุมชนบ้านจะเศร้าเหงาเจ็บป่วยบ้านนั้นจะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับใจเมืองสรุปว่าเมืองมีใจ ”

๑ ภาพพิธีเปิดการจัดกิจกรรม ปลุกใจไทสวาระถิ

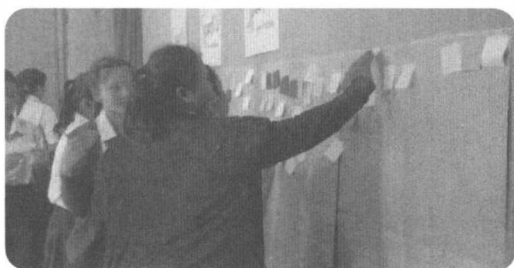

๑ ครูยอด บัณฑิต โคตรมณี รัชฎุ ผิวพุ่ม ผู้ช่วยนักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ ตำบล สวาทดี

หน่วยงาน	ปัญหา	การแก้ไข	ผลสัมฤทธิ์
เทศบาล	ขยะล้น/ปริมาณขยะเพิ่ม/ครัวเรือนไม่แยกขยะ/ครัวเรือนไม่ร่วมโครงการ/ที่ทิ้งขยะเต็ม	2549 ทำโครงการจัดการขยะ 2555 คัดแยกขยะแลกแต้ม 2560 ขยะเป็นบุญ	น้อย
โรงเรียน	ขยะล้น/นักเรียนไม่ทิ้งขยะลงถัง/ไม่มีการแยกขยะ	แยกขยะ/รณรงค์เก็บขยะ/ สื่อรณรงค์	ขยะลดลง (เป็นความสุข)
ครอบครัว	ไม่แยกขยะ/ไม่ร่วมโครงการของเทศบาล	แยกขยะ/ ทำขยะแลกแต้ม	มีการแยกขยะ
เยาวชน	ทิ้งขยะตามใจ/ ไม่มีจิตสำนึก	ปลูกสำนึก/ ทิ้งขยะลงถัง	ขยะลดลง

๑ ขยะในชุมชนสาวะถี

๑ น้อง ๆ เขียนปัญหาขยะที่พบในชุมชน ลงในกระดาษ

๑ น้องๆ เขียนความสุข ความหวัง ความฝัน ลงในกระดาษโพสต์อิท

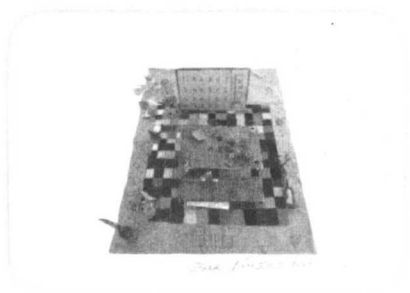
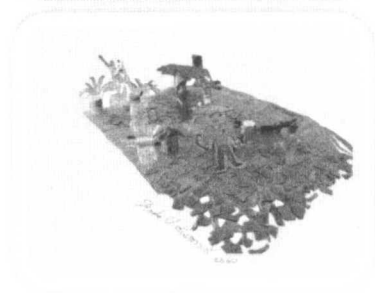
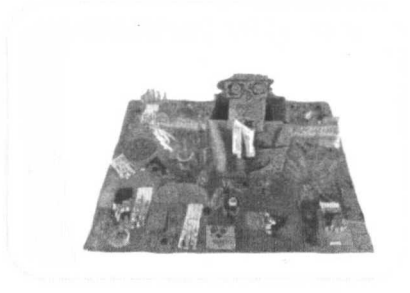
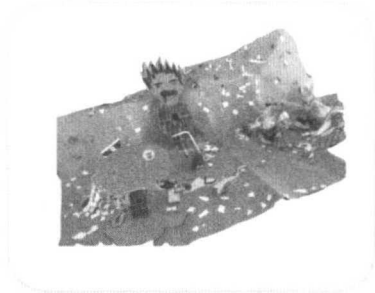

๑ นางสุมาลี สุวรรณกร ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสานชี้แจงการทำงาน

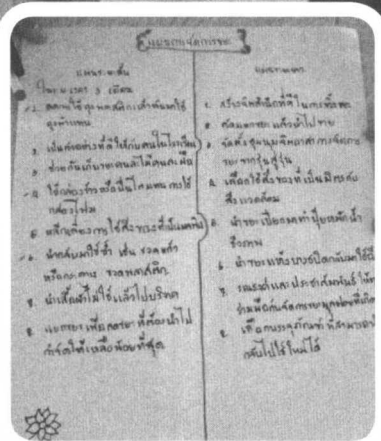
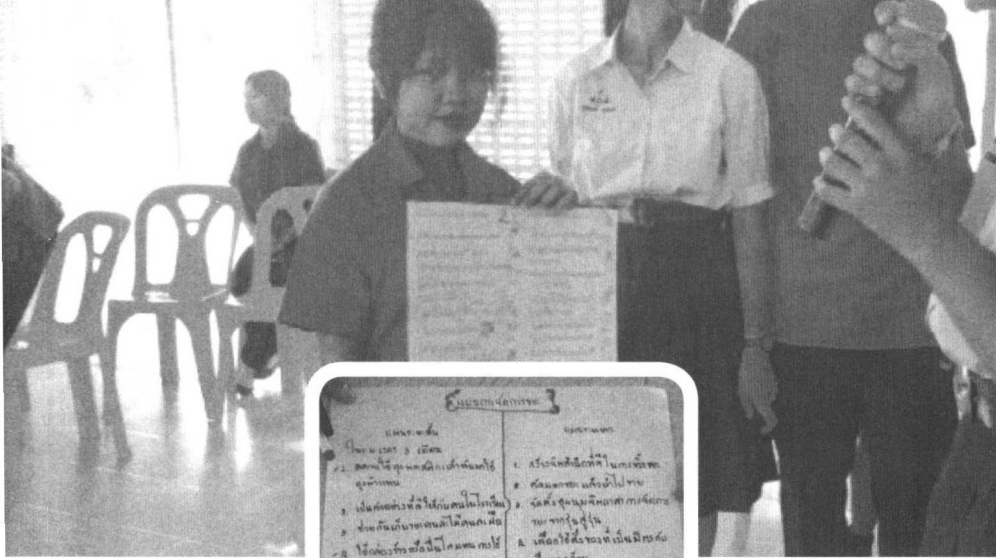

๑ ผศ. ดร.ทรงวิทย์พิมพ์करण์ วิทยากร

นอกจากการคิดหาวิธีแก้ปัญหายุ่งยากแล้ว ยังมีการเชิญวิทยากร ผศ. ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ มาแนะนำวิธีการจัดวางขยะให้เป็นงานศิลปะ โดยบอกว่า “ศิลปะง่ายกว่าที่เราคิด ศิลปะเป็นได้ทุกอย่าง ศิลปะไม่จำเป็นต้องเขียนรูป เราสามารถที่จะเอาสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเรามาสร้างสรรค์เป็นงานศิลปะ วันนี้เรามีอุปกรณ์ ไม่ใช่สี ปากกา พู่กัน ทุกคนมีความคิดสร้างสรรค์ หลักการของเราคือ ต้องทำให้แตกต่าง วันนี้เราจะทำ มีอุปกรณ์เป็นลังกระดาษ แก้วน้ำ ขวดน้ำ เราลองเอามาวางรวมกันตรงกลาง กติกาคืออุปกรณ์ของเราสามารถฉีก ตัด ย่อยออกมาประกอบสร้างให้กลายเป็นสิ่งที่ตกลงกัน สิ่งที่คุณเรียกว่าขยะ สิ่งที่ยังแล้วเอามาสร้างให้เกิดคุณค่า”

๑ ตัวอย่างสิ่งประดิษฐ์จากขยะของเด็กเยาวชน

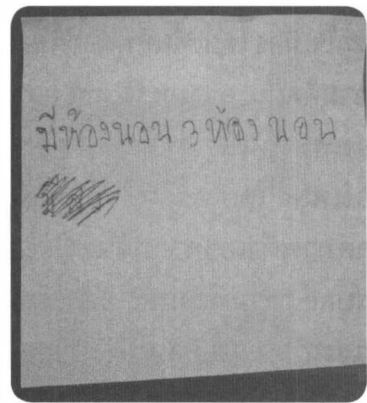
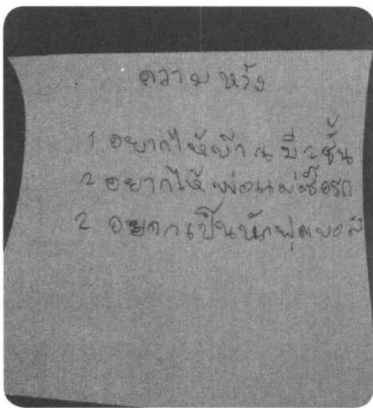
๑ แผนงานที่จะทำ

แผนระยะสั้น ลดขยะ	แผนระยะยาว ลดขยะ
<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก - แยกขยะก่อนทิ้ง - ปลุกสำนึกในการทิ้งขยะให้ถูกที่ - แแบ่งกลุ่มรณรงค์ไม่ทิ้งขยะ - ใช้ปิ่นโตแทนกล่องโฟม 	<ul style="list-style-type: none"> - ตั้งชุมชนมูจิอาสาจัดการขยะ - นำขยะเปียกมาทำปุ๋ย - รณรงค์เสียงตามสาย - จัดรายการเสียงตามสาย - ทำป้ายรณรงค์ติดตามชุมชน

ปลุกใจชุมชนเทพารักษ์ ทางรถไฟ “เรายังไม่มีบ้าน”

ชุมชนเทพารักษ์ เป็นชุมชนขนาดใหญ่ อยู่ริมทางรถไฟเมือง
ขอนแก่น ที่ผ่านมามีทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนนี้ ไม่ได้อยู่แบบ
มีความสุขมากนัก เพราะทุก ๆ ปี หากมีการพัฒนาทางรถไฟ ครอบครั
ที่อยู่รายรอบต้องหวาดระแวง เพราะเกรงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

โครงการ Spark you ปลุกใจเมือง ได้ลงพื้นที่เข้าไปพูดคุยกับ
ผู้นำชุมชน เพื่อถามถึงความต้องการเปลี่ยนแปลงปลุกใจของคนในชุมชน
คำตอบที่ได้น่าสนใจตรงที่ว่า “ถ้าถามหาความสุขคงไม่มี เพราะที่นี่ยัง

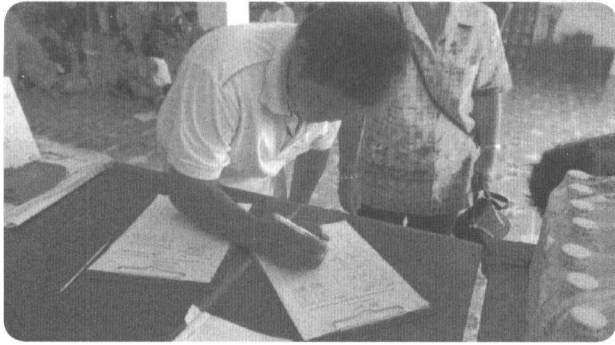
ทุกซออยู่มาก โครงการรถไฟทางคู่ทำให้บ้านกว่า 300 หลังคาเรือน
ริมทางรถไฟต้องถูกรื้อออก ยังไม่รู้ว่าจะไปอยู่ไหนกัน ถ้าถามหาความฝัน
ไม่รู้จะมีกันไหม เพราะแต่ละคืนนอนแทบไม่ได้ฝัน และถ้าถามหาความ
หวัง เราก็ยังเหมือนกันคืออยากมีบ้านที่อบอุ่น มันคงอาศัย”

ปัญหาที่รับฟังดูหนักหนาสำหรับการแก้ไข เพราะคงต้องอาศัย
ผู้มีอำนาจมาดูแล แต่เมื่อโครงการปลูกใจเมืองของเราเดินทางมาถึงแล้ว
คงจะรอเวลาให้ใครมาจัดการไม่ได้

วันที่ 27-28 พฤษภาคม 2560 เป็นเวลา 2 วันเต็ม ที่โครงการ
ปลูกใจเมือง ได้ลงพื้นที่พูดคุยกับเด็กเยาวชนและคนในชุมชน เพื่อสอบถาม
ความคิดฝัน ความหวัง และความสุข ด้วยการใช้อัฒตกรรมกระบวนการ
ร้องเพลงให้ฟัง โดยคุณนิต ลายสือ ศิลปินเพลงเพื่อชีวิต พาเล่นละคร
ร้องเพลง โดยเศกสันต์ วิชัยพล และบัณฑิต โคตรมณี พร้อมกับสอน
วาดภาพดึงเอาความฝันที่มีออกมาโดยศิลปินนักวาดระดับประเทศ
ไพบุลย์ ธรรมเรืองฤทธิ์ หรือ ครูเบิ้ม ทำให้เด็กเยาวชนที่มาร่วมกิจกรรม
วันละเกือบ 100 คน มีความสุข ยิ้มออก และเริ่มมีเสียงหัวเราะตามมา

© นิต ลายสือ

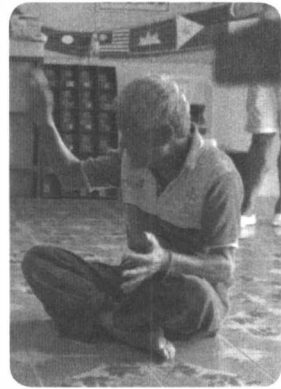

๑ น้องๆ เริ่มลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม

๑ แม่นิด ลงทะเบียนร่วมกิจกรรม, เด็กๆ ตั้งใจฟังเพลง

ผู้ที่มาร่วมกิจกรรมไม่ได้มีเพียงเด็กและเยาวชนเท่านั้น แต่ยังมี ผู้สูงอายุภายในชุมชนที่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมอีกด้วย พร้อมทั้ง แสดงออกถึงความพร้อมที่จะมาร่วมกิจกรรมในวันนี้ไม่แพ้เด็ก ๆ ที่นี้เลย

๑ คุณแม่นิด และคุณตา มาเข้าร่วมกิจกรรม

๑ เด็ก ๆ เล่นกิจกรรมด้วยความตื่นเต้น

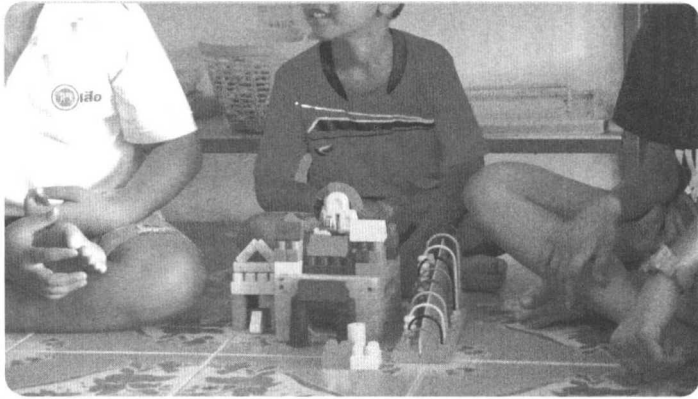

๑ ทุกคนล้วนมีความฝัน

กิจกรรมวาดรูปความฝันที่น้อง ๆ อยากรจะเป็นมากที่สุด 1 อย่าง ผ่านไปด้วยความตื่นเต้น พร้อมความสนุกสนานที่ได้วาดความฝันของตนเอง ผ่านแผ่นกระดาษและสื่อสารให้ผู้อื่นได้รับรู้ ต่อเนื่องด้วยกิจกรรมสร้างเจดีย์ที่สูงที่สุด 1 เจดีย์ เมื่อน้อง ๆ ได้รับโจทย์จากวิทยากรทุกคน เริ่มจับกลุ่มนั่งล้อมวง และทำตามอย่างกระตือรือร้น

“ช่วยกันทำบ้านในฝันของพวกเรา 1 หลัง” เสียงพี่เศกวิทยากร ดั่งขึ้น หลังจากที่ได้เด็ก ๆ เริ่มทยอยทำทางรถไฟเสร็จแล้ว ตอนนี่กิจกรรมที่พี่ ๆ ให้ทำไม่ยากเกินความสามารถอีกต่อไปเพราะทุกสิ่งล้วนอยู่รอบตัวเด็ก ๆ พบเห็นทุกวันจนจินตนาการ เด็ก ๆ เริ่มลงมือต่อบ้านในฝันของเด็ก ๆ 1 หลัง พวกเราเริ่มตื่นเต้นว่าบ้านในฝันของเด็ก ๆ จะมีอะไรบ้างและออกมาเป็นแบบไหน

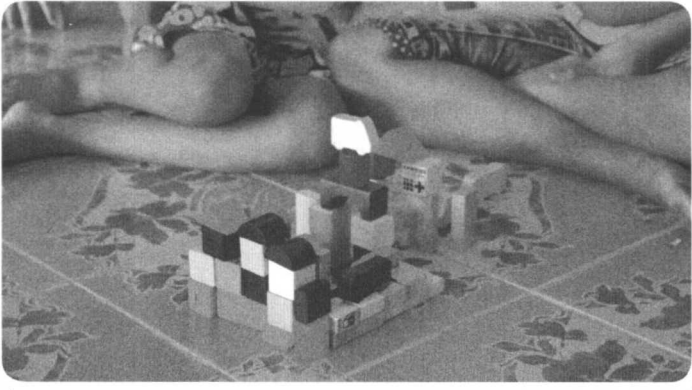

๑ บ้านในฝันของน้อง ๆ มีสหายเด็กเล่นอยู่ข้างบ้าน

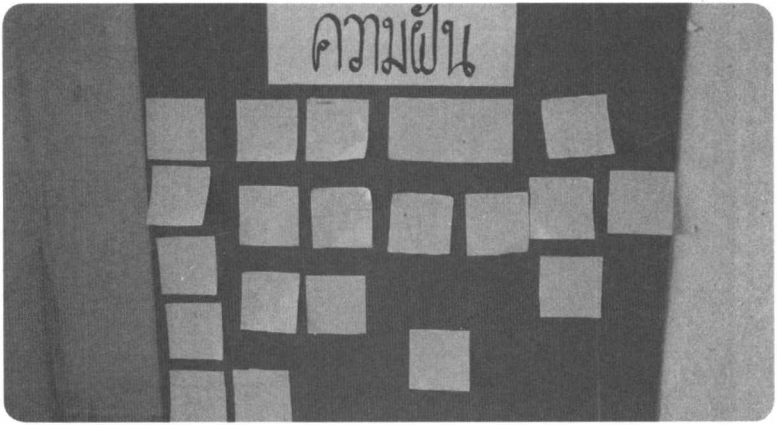

๑ น้อง ๆ ช่วยกันสร้างบ้านในฝัน

๑ บ้านนาอยู่ของน้อง ๆ

บ้านในฝันของน้อง ๆ หลายคน ถูกสรรค์สร้างจากจินตนาการของน้อง ๆ เอง ในบ้าน 1 หลังประกอบไปด้วย ห้องน้ำ เสาไฟฟ้า ทางเดิน ต้นไม้ ห้องนอน 3 ห้อง โรงพยาบาล และยังมีความฝันที่อยากจะมีบ้านแบบนี้สักหลังที่รวมทุกอย่างไว้ในหลังเดียว บ้านที่ไม่ได้มีแค่สิ่งเหล่านี้วางอยู่เต็มไปหมด แต่หมายถึงความรักความอบอุ่นอบอวลอยู่ภายในบ้านของพวกเขาด้วย

© รวบรวมความฝันของน้องๆ

© น้องๆ ติดความฝันร่วมกับเพื่อนๆ

เมื่อให้เขียนความฝัน ความฝันของพวกเขาหลากหลายแตกต่างกันไป มีทั้ง นักดนตรี คุณหมอมอ คุณครู นักกีฬา จากนั้นพวกเขาได้เริ่มเขียนหัวข้อความหวังว่าอยากให้บ้านเรา ชุมชนเรามีอะไรบ้าง ดูพวกเขากระตือรือร้นไม่ต่างจากรอบแรก หลายคนเขียนได้อย่างรวดเร็วราวกับมีคำตอบในใจ

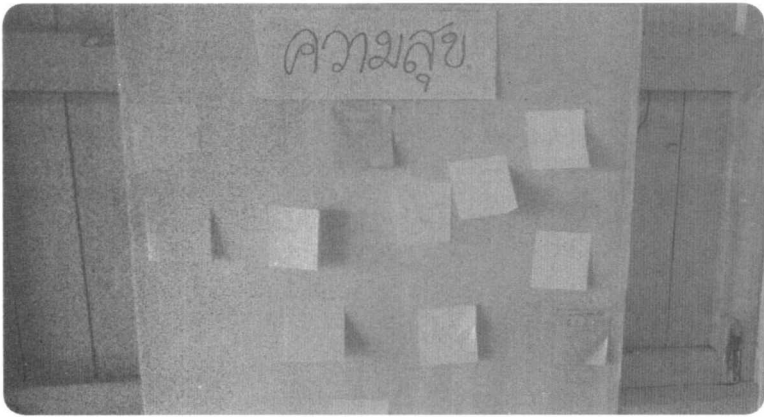

© ความหวังของน้องๆ

© รวบรวมความหวังของน้องๆ

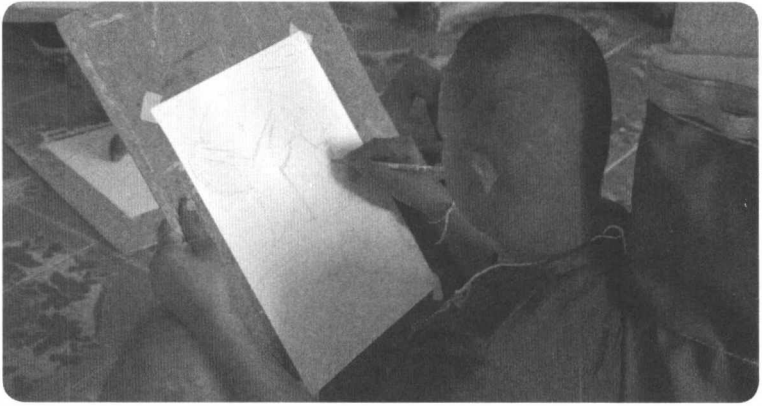
หากถามถึงความหวังของน้องๆ ที่อยากจะให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นภายในชุมชนเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่น้องๆ อยุ่กจะให้เกิดในชุมชน เช่น อยุ่กจะมีห้องดนตรี มีสระว่ายน้ำและสนามเด็กเล่นภายในชุมชน ไม่ใช่แค่เด็กคนเดียวแต่มีอีกหลายคนที่มีความต้องการตรงกัน หวังว่าสักครั้ง ที่ความหวังของเขาจะเป็นจริง

๑ ความสุขของน้องๆ

๑ ครูเบิ้ม ไพบุลย์ ธรรมเรื่องฤทธิ์ สอนน้องๆ วาดภาพ

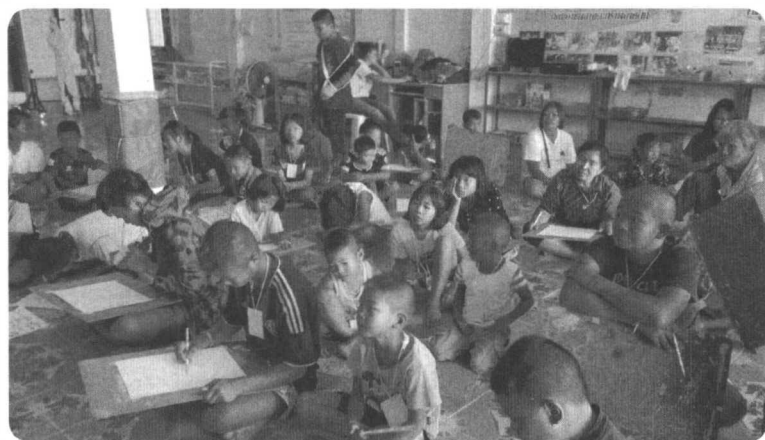
© น้องๆ ลงมือวาดภาพ

© ครูเบิ้มเริ่มสอนเทคนิคต่างๆ

๑ หลากหลายความสุข

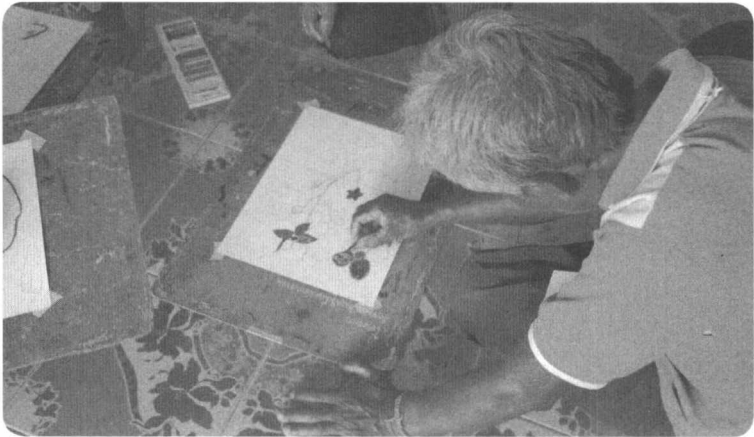

๑ น้องๆ ตั้งใจฟังอย่างไม่ละสายตา

๑ สอนน้องๆ ลงสี

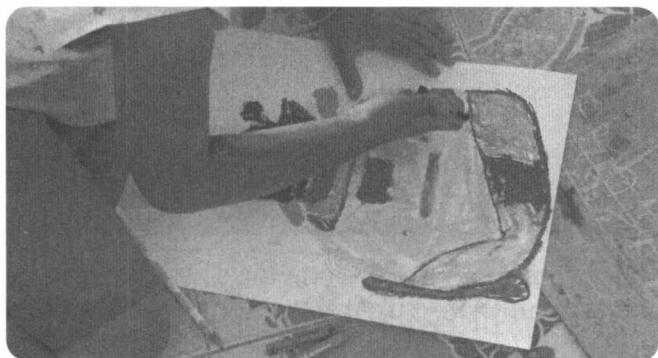

๒ คุณตาเริ่มลงสี

เมื่อภาพแห่งความสุขเป็นรูปเป็นร่างแล้ว เด็ก ๆ ก็ต้องเจอกับ
โจทย์ใหม่นั้นคือการวาดภาพใบหน้าคน และละเลงสีสันบนใบหน้าที
เป็นความสุขอยู่ โดยมีกติกาว่าต้องใช้สีให้มากกว่า 7 สี คราวนี้เด็ก ๆ
ไม่รอช้ารีบวาดใบหน้าแห่งความสุขในแบบฉบับตนเอง พร้อมลงสีให้มี
ความสุขมากที่สุด

๑ ความสุขของน้อง ๆ

๒ ใบหน้าแห่งความสุข

๑ ใบหน้าเป็อนยิ้ม

กิจกรรมจบลงด้วยความร่วมมือจากเด็ก ๆ เทพารักษ์ทุกคน เด็ก ๆ
ที่นี่ล้วนมีความฝัน ความหวัง ความสุขไม่ต่างจากเด็กคนอื่น ๆ ในพื้นที่
ต่าง ๆ ในสังคม รอเพียงโอกาสที่จะทำตามความฝัน ความหวังเพื่อความ
สุขของพวกเขาในอนาคตเท่านั้น

เสียงจากเด็กสถานพินิจ “พวกเราอยากกลับบ้าน”

สถานพินิจเด็กและเยาวชน พังคูกี้คงไม่มีใครอยากให้ลูกหลานไปอยู่ที่นี้ เพราะแม้จะตั้งชื่อสวยหรูแค่ไหน แต่ที่นี่คือ “คุก” สำหรับคุมขังเยาวชน ในระหว่างรอพิจารณาคดีนั่นเอง โดยสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่นนั้น เป็นสถานที่ควบคุมเด็กและเยาวชนในหลายพื้นที่ของภาคอีสาน นับรวมเด็ก ๆ ที่อยู่ที่นี่กว่า 100 คน สลับหมุนเวียนกันไป ส่วนใหญ่อยู่ไม่เกิน 6 เดือน เมื่อมีการส่งฟ้องคดีต่อศาล และศาลพิจารณาแล้วพวกเขาหลายคนได้กลับบ้าน และหลายคนต้องย้ายสถานที่เข้าไปอยู่ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน ซึ่งนั่นหมายถึงคดีสิ้นสุดในเบื้องต้นแล้ว

แต่ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ตราบใดที่พวกเขายังไม่ถูกศาลพิพากษาพิจารณาคดี พวกเขา ก็ยังเป็นเพียงผู้ต้องหาเท่านั้น เด็กก็คือเด็ก ยังมีความฝัน ความหวังและอยากจะมีความสุขในชีวิต เพียงแต่มีโอกาสน้อยที่เราจะได้ยินเสียงของพวกเขา

ไม่รอช้า โครงการปลูกใจเมือง ได้นำสารโครงการดี ๆ ไปบอกเล่าแก่ผู้บริหารสถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น เพื่อหวังจะเข้าไปคุย สร้างกำลังใจ และถามความรู้สึกพวกเขา และแล้วในวันที่ 27 เมษายน และ 25 พฤษภาคม 2560 ที่ผ่านมา การผ่านรั้วกันที่มีการควบคุมแน่นหนา ก็หาได้กั้นทางความหวังดีและความสุขที่พวกเราอยากจะไปสร้างให้เขา

© บัณฑิต โคตรมณี และเมืองแคน อีสธรรม สร้างความสุขให้เด็กเยาวชน

© ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมเขต 4 จ.ขอนแก่น กล่าวเปิดกิจกรรม

“หวังว่าจะใช้สื่อศิลปะเป็นภูมิคุ้มกัน เมื่อออกไปแล้วจะได้มีทักษะ
สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ สิ่งทีพลาดไปแล้วกลับไปแก้ไขไม่ได้ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด
พรุ่งนี้จะดีเอง ขอให้ลูก ๆ มีกำลังใจใช้ชีวิตกับครอบครัวที่มีความสุข”

๑ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จ.ขอนแก่น

“กิจกรรมวาดภาพถือว่าดีมาก ขอให้พวกเราได้ตัดดวงเอาความรู้
จากวันนี้ให้มากที่สุด ทุกสิ่งที่ทำสัญญาทำเพื่อพวกเรา ขอให้เป็นลูกที่ดี
ของครูอาจารย์ เป็นกำลังใจให้”

กระบวนการสร้างความสุข และดึงเอาความคิดของเด็กเยาวชน
ที่นี่ ใ้รูปแบบกิจกรรมไม่ต่างจากที่อื่นมากนัก โดยเริ่มจากกิจกรรมละลาย
พฤติกรรม ให้พวกเขาสนุก และมีความสุขกับการฟังเพลง ร่วมเล่นละคร
แสดงออกถึงสิ่งที่ต้องการ แต่มีปัญหอยุ่บ้างตรงที่ผู้ร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่
เป็นชายล้วน และหน้าตาอาจจะไม่เป็นมิตรนัก บางคนดูเด็ก ตัวเล็กมาก
จนไม่คิดว่าหน้าตาดูชื่อ ๆ แบบนี้จะมาอยู่ในสถานที่แห่งนี้ได้

กิจกรรมละลายพฤติกรรมผ่านไป ต่อด้วยการเปิดโอกาสให้เขา
เขียนความฝัน ความหวัง และความสุข ใส่ในกระดาษ ซึ่งคำตอบไม่ได้
แตกต่างจาก 2 พื้นที่ที่ได้ทำกิจกรรมผ่านมา แต่จะมีบ้างตรงที่

ความฝัน	ความหวัง	ความสุข
อยากเป็นทหาร อยากเป็นหมอ อยากเป็นครู	อยากออกจากที่นี่ อยากให้แม่มาเยี่ยม อยากเป็นคนดี	อยากอยู่กับครอบครัว อยากให้แม่มาเยี่ยม

๑ เด็กๆ เริ่มวาดภาพความฝัน

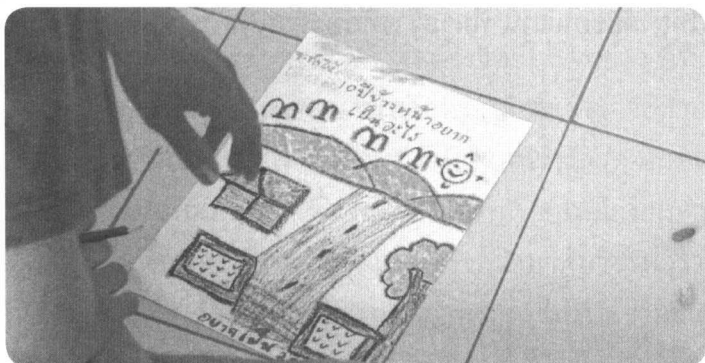

๑ ความฝันของเด็กๆ

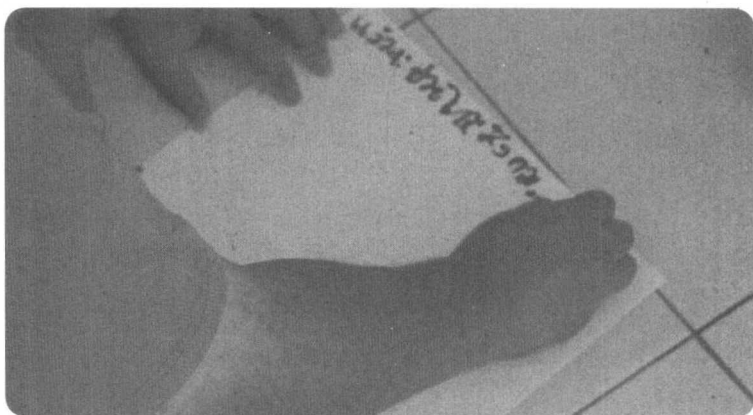
๑ ความฝัน

เมื่อเด็ก ๆ วาดไปได้สักพักกระบวนการต่อไปคือ การนำกระดาษส่งต่อให้เพื่อนข้าง ๆ โดยมีกติกายู่่าให้เขียนต่อความฝันของเพื่อนต่อไปว่า ความฝันของเพื่อนจะทำให้สังคมเป็นอย่างไร

๑ อีก 10 ปีข้างหน้าอยากจะเป็นอะไร

๑ ความฝันของเพื่อนจะช่วยให้สังคมเป็นอย่างไร

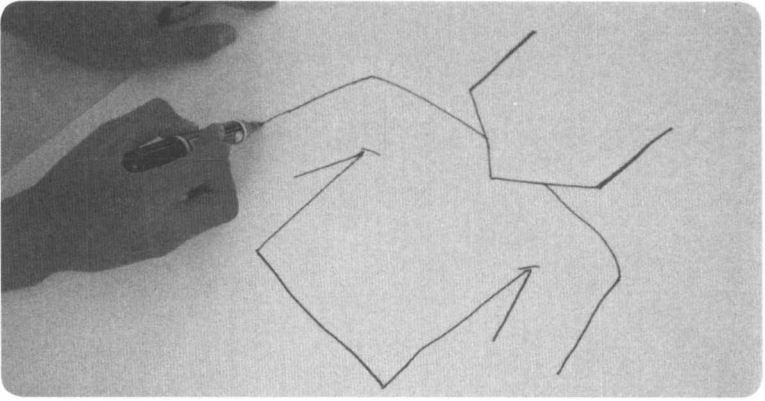
หลังวาดภาพความฝันของตนเองแล้ว มาถึงการวาดภาพลงบนกระดาษอย่างจริงจัง เพื่อนำเสนอความเป็นตัวเองออกมาให้มากที่สุด ผศ. ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ อาจารย์จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่มาสร้างทักษะด้านศิลปะให้เด็ก ๆ ในวันนี้

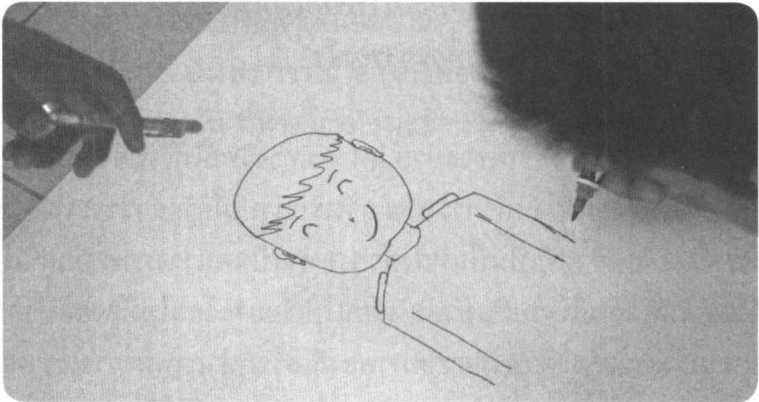
© ผศ. ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์

“หลายคนเข้าใจว่าศิลปะต้องเขียนรูป แต่จริงๆ แล้วการร้องเพลง ก็เป็นศิลปะ การพูดก็เป็นศิลปะ การเขียนรูปเราเขียนทำไม ก็เพื่อที่จะสื่อสารให้คนอื่นเข้าใจว่าเราต้องการอะไร”

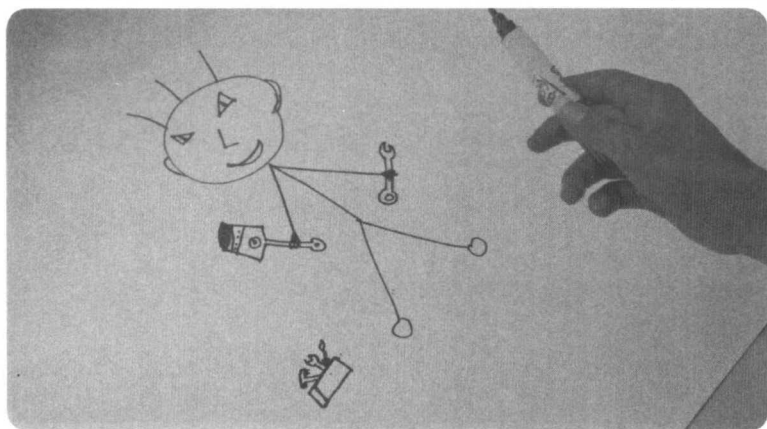
กิจกรรมวาดภาพช่วงบ่าย ผศ. ดร.ทรงวิทย์ให้โจทย์ว่า “ให้เขียนรูปคนๆ เดียวอยู่กลางหน้ากระดาน การเขียนรูปเมื่อรู้แล้วว่าจะทำอาชีพอะไร ต้องเขียนส่วนที่เป็นพื้นหลังด้วย 1 คนเป็นคนร่างภาพ อีกคนเป็นคนวาดพื้นหลังไม่ให้ทับกับตัวคน เขียนไปเรื่อยๆ โดยไม่ต้องยกปากกาออกจนเต็มหน้ากระดาน เมื่อวาดภาพลงสีเสร็จก็นำภาพมาวางไว้ร่วมกันบริเวณลานกิจกรรม และทำการประกวดภาพวาดที่ได้รับความนิยมขึ้นชอบมากที่สุด”

๑ เริ่มร่างภาพคนกลางกระดาด

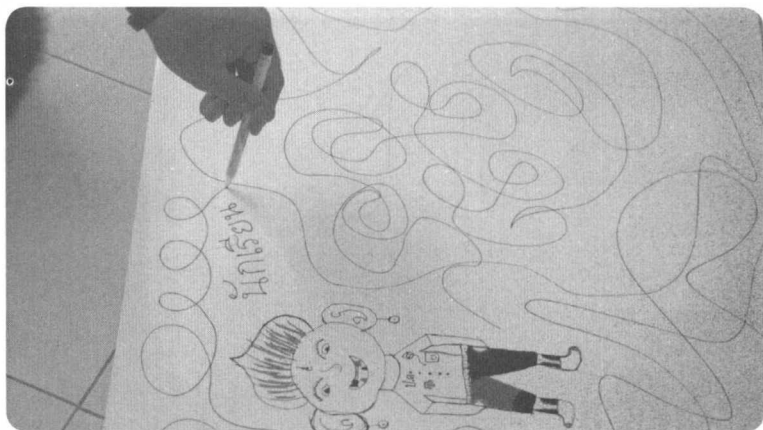
๑ ภาพคนตามจินตนาการ

๑ ฝีมือน้องๆ

๑ ผศ. ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ อธิบายถึงลักษณะภาพที่เด็กๆ วาด

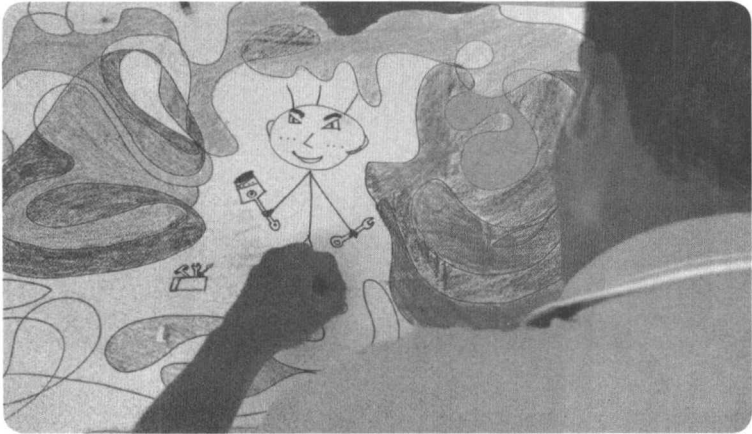
๑ ใช้ที่กัษะเขียนเส้นไปเรื่อยๆ โดยไม่ยกปากกาออก

๑ น้องๆ ช่วยกันลงสีให้เต็มช่องว่างช่วยกัน

๑ ลงสีอย่างสวยงาม

๑ ผลงานเริ่มเป็นรูปเป็นร่าง

ผลงานเด็ก ๆ

© กลุ่มที่ 1

© กลุ่มที่ 2

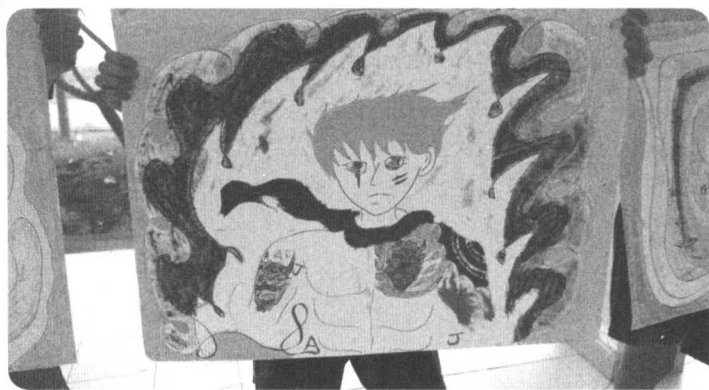

๑ กลุ่มที่ 5

๑ กลุ่มที่ 6

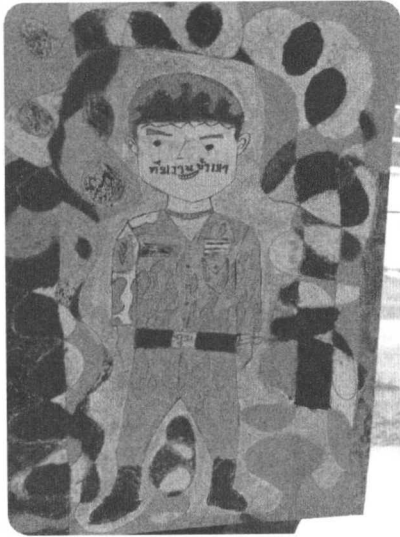
๑ กลุ่มที่ 7

๑ กลุ่มที่ 8

๑ กลุ่มที่ 10

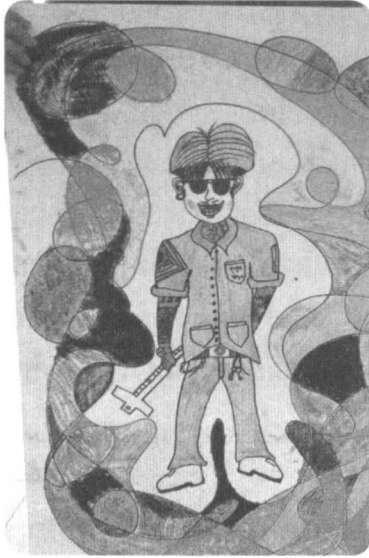
๑ กลุ่มที่ 11

๑ กลุ่มที่ 12

๑ กลุ่มที่ 13

๑ กลุ่มที่ 15

๑ กลุ่มที่ 16

ภาพวาดความฝันของเด็ก ๆ ที่ถูกสื่อสารออกมาผ่านภาพวาด มีทั้ง อาชีพ ทหาร ชาวนา ช่างกล รวมถึงความฝันที่อยากจะเป็นนักเรียน ผศ. ดร.ทรงวิทย์พุดทึงทำยถึงภาพวาดของเด็ก ๆ ว่า ภาพของทุกกลุ่มมีความงามคนละแบบ การวาดภาพสร้างสมาธิได้มาก ทำให้มีความตั้งใจสูง จึงทำให้มีความงามแบบละเอียด งามแบบมีการแสดงออก ผ่านเส้นผ่านสี มีความงามในแบบของตนเอง ศิลปะไม่ได้บอกว่าต้องงาม แต่ศิลปะคือการแสดงออกผ่านเส้นผ่านสี ศิลปะคือความละเอียดอ่อน เพราะฉะนั้นต้องให้เวลากับมัน พวกเรามีศิลปะในหัวใจกันทุกคน”

ก่อนวาดภาพ	หลังวาดภาพ
หงุดหงิด ใจร้อน อยากสูบบุหรี่ อยากออกไปวิ่ง ไม่มีสมาธิ	ใจเย็น มีความสุข มีสมาธิ อยากเห็นผลงานตนเอง อยากอวดเพื่อน

๑ ภาพปิดกิจกรรมปลูกใจเมือง ที่สถานพินิจเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น

แม้เป็นเวลาเพียงไม่นาน ในการเข้าไปปลูก ไปกระตุ้น ให้เด็ก และเยาวชนทั้ง 3 พื้นที่ ได้ถูกคิด ทบทวน และถามตัวเอง ถึงความฝัน ความหวัง และความสุข แต่โครงการนี้ก็เปิดโอกาสให้พวกเขาคิดวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นแบบไร้ขีดจำกัด ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบการเขียน การวาดภาพ และการร้องเพลง รวมทั้งการประดิษฐ์สิ่งของ เพื่อตอบ โจทย์เป้าหมายที่พวกเขาได้วางเอาไว้

ข้อสรุปจากการทำกิจกรรมดังกล่าว เห็นได้อย่างชัดเจนว่า เด็กเยาวชน ไม่ว่าจะอยู่พื้นที่ไหน พวกเขาก็เปรียบเสมือนผ้าขาว ที่ยัง รอการแต่งแต้ม หากแต้มสีสวยงามผ้าของพวกเขาจะมีสีอันสวยงาม หากแต้มสีมืดดำ ผ้าสีขาวนั้นก็จะมีสีดำไปด้วย

แม้แต่เด็กในสถานพินิจเด็กและเยาวชน แม้ผ้าขาวของพวกเขา ที่ถูกแต้มสีมืดดำไปแล้ว หากมีผู้ใหญ่ใจดี นำผ้าชิ้นไปซักและมาแต้มสี ใหม่ ผ้าสีมืดดำของเขาก็จะกลับมามีสีอันสวยงามได้ใหม่อีก ไม่ว่าจะไร ก็แล้วแต่ โอกาส คือสิ่งสำคัญที่สุด

หากเพียงพวกเขาได้รับโอกาส ที่ผู้ใหญ่ได้ให้โอกาส มั่นใจว่าชีวิตในวันข้างหน้าของพวกเขา ความฝัน ความหวัง และความสุขที่พวกเขาวาดไว้ จะต้องสวยงามและสำเร็จแน่นอน

วันนี้ผู้ใหญ่อย่างเรา ให้โอกาสพวกเขาได้คิด ได้ทำ หรือยัง?
หากอยากจะทำปลุกใจเมือง อยากจะเปลี่ยนแปลงเมืองให้ดีขึ้น
ลองปลุกใจคุณ ลองเปลี่ยนที่ตัวคุณก่อนดีไหม? ✍️

วิทยากรปลูกใจเมือง

สุมาลี สุวรรณกร ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน , บรรณาธิการศูนย์ข่าวเครื่องปั้นดินเผาอีสาน , ประธานสโมสรนักเขียนภาคอีสาน ทำงานด้านข่าวและเขียนสารคดีมากกว่า 20 ปี สนใจงานศิลปวัฒนธรรมและงานด้านเด็กและเยาวชน

ติดต่อ FB @สุมาลี สุวรรณกร อีเมล numalee101@hotmail.com

เตกสันต์ วิชัยพล เกิดที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการละคอน คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความเชี่ยวชาญในการนำ “ละครที่ผู้ชมมีส่วนร่วม” มาสื่อสารและกระตุ้นให้เด็ก ๆ ที่กำลังเผชิญกับความเจ็บป่วยจากโรคเรื้อรัง อาทิเช่น โรคมะเร็ง โรคติดเชื้อ ได้แสดงออก และเสริมกำลังใจให้สามารถเข้ารับการรักษา

- โดยปี 2544-2552 ทำงานโดยใช้ละครสื่อสารและให้ความรู้กับเด็ก ๆ ในฐานะนักแสดงละครเร่ และได้เป็นวิทยากรส่งเสริมให้ครูระดับปฐมวัย นำละครไปพัฒนาศักยภาพของเด็ก ที่สถาบันศิลปวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา หรือ มายา

• 2552 ถึงปัจจุบัน เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป บ้านชีวาศิลป์ มอดินแดง มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา (มหาบัณฑิต) หลักสูตร วัฒนธรรม ศิลปกรรม และการออกแบบ(การแสดง) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเป็นอาจารย์พิเศษ หลักสูตร วิชาการละคร สาขาศิลปการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับรางวัล “ครูสอนดี” ในฐานะครูนอกระบบ ผู้ใช้กระบวนการละคร เพื่อพัฒนาเด็กป่วยโรคเรื้อรังอย่างต่อเนื่องจาก สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพเยาวชน (สสค.) 2545ติดต่อ FB @เศกสันต์ วิชัยพล

นายร่มใจ สาวิกัญญ์ หรือ นิด ลายสือ ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตเจ้าของบทเพลง “ขุนเขาเยะเยือก” บทเพลงในดวงใจของคอเพลงเพื่อชีวิตหลายคน ซึ่งเจ้าตัวคร่ำหวอดอยู่ในวงการเพลงเพื่อชีวิตมายาวนานกว่า 30 ปี บัณฑิตจากรั้วรามคำแหง ชาวอุดรธานี ได้มาทำมาหากินอยู่เมืองขอนแก่นนานเกือบ 30 ปีแล้ว แรก ๆ เปิดฝั่บเพื่อชีวิต ร้องเพลง และส่งเสริมเด็กหนุ่มสาวรุ่นใหม่ที่มีไฟฝันและอยากเดินบนเส้นทางศิลปินให้เดินไปได้ตามฝันตัวเอง แม้ตัวเขาเองก็ล้มลุกคลุกคลาน แต่เจ้าตัวก็ไม่ได้นั่งดูตาย หากใครเดือดร้อนไม่มีที่ไป ก็ยินดีให้ทำงานที่ร้าน และส่งเสริมให้ร้องเพลง พร้อมช่วยเหลือให้พอเอาตัวรอดได้

หลังจากนั้นเขามีผลงานเพลงออกอย่างต่อเนื่อง ทั้งบันทึกเสียงขาย และ ร้องใต้ดิน หากใครชื่นชอบก็ตามมาฟังใต้ที่ร้านของเขา และนอกจากจะร้องเพลงซึ่งเป็นงานที่เขา รัก เขายังปลีกเวลาทำกิจกรรมเพื่อสังคมมากมาย ทั้งร้องเพลงให้คนตาบอด เด็กหูหนวก รวมไปถึงงานค่ายกิจกรรมและงานการกุศลต่างๆ หากมีเพื่อนพี่น้องน้องพี่ร้องขอมา เขายินดีไปร่วมโดยไม่คิดค่าเหนื่อย โดยมองว่าการสร้างคน และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ได้เป็นอันดีอย่างยิ่ง

ติดต่อ FB @นิด ลายสือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์ Assistant Prof. Songwit Pimpakun เรียนจบด้านศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ทัศนศิลป์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศิลปมหาบัณฑิต (จิตรกรรม) มหาวิทยาลัยศิลปากร และปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เคยดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ,เลขานุการ ศูนย์ข้อมูลลาว มหาวิทยาลัยขอนแก่น, หัวหน้าสาขาวิชาจิตรกรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ผู้จัดการหอศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, อุปนายกสมาคมศิลปินอีสาน, เลขานุการเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนภาคอีสาน, ผู้ประสานงานด้านวัฒนธรรมชุมชน 3 มอ (เมือง ห่มบ้าน มหาวิทยาลัย)

ประวัติด้านการทำงาน

- อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตรกรรม สังกัดคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- ก่อตั้งพื้นที่ด้านศิลปวัฒนธรรม 303 Open Space กรุงเทพฯ, ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการให้กับสถาบันต่างๆ อาทิ เทศบาลนครขอนแก่น, คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร), โครงการชูปแต่่มชุมชนบ้านดงบังอี่.นาดูน จ.มหาสารคาม, พิพิธภัณฑ์ชุมชนบ้านสาวะถี, ที่ปรึกษาโครงการด้านวัฒนธรรมของหน่วยงานต่างๆ, กรรมการเครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ประธานโครงการด้านวัฒนธรรม อาทิ โครงการลินไซโมเดล (สนับสนุนโดย สสส.), ภัณฑารักษ์นิทรรศการ อาทิ นิทรรศการ เฮียน ฮู้ เฮ็ด : โชคชัย ตักโพธิ์, นิทรรศการ “อย่าเห็นแก่ตัว” รูป คำ ความ : เจริญ กุลสุวรรณ นิทรรศการ ยิ้มสยาม จัดโดยหอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร, วิทยากรบรรยาย และวิทยากรกระบวนการ ฯลฯ

ติดต่อได้ที่ อีเมลล์ : fagal_kku@hotmail.com

บัณฑิต โคตรมณี เกิด วันที่ 14 ธันวาคม 2519 ภูมิลำเนา จ.ขอนแก่น แต่ต้องย้ายตามผู้ปกครองไปอยู่ละแวกจังหวัดใกล้เคียงเฉลี่ยปีเว้นปี จนกระทั่งปี พ.ศ.2530 - 2536 เข้ารับการศึกษาระดับมัธยมที่ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จ.ขอนแก่น

- พ.ศ.2537 ผ่านการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ได้สาขา เศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น แต่เลือกเรียนที่ สาขาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จ.จันทบุรีจนกระทั่งขึ้นชั้นปีที่ 4

- ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม การละครเวทีในโครงการ “หทัยวรรณกรรมมาทำละคร” จัดโดย อ.วิศม์ เผ่าเหลืองทอง ในนาม กลุ่มละครแสงอรุณ จากนั้นได้ไปอาศัยเรียนรู้และทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ เช่นเป็นอาสาสมัครกลุ่มมะขามป้อม, เป็นที่มงานกาจัดการและผลิตชิ้นงาน ในกาการทดลองทำเทศกาลละครที่ ภัทราวดีเธียเตอร์ รวมทั้งเป็นนักแสดงอิสระ และรับจ้างควบคุมและกำกับเวทีในงานอีเว้นท์ต่าง ๆ

- เขียนบท/กำกับกาการแสดง ละครเวที “วรรณกรรม 48 ชั่วโมง” วินทร์เสียววาริณ, “กลุ่มละครแสงอรุณ”

- นักแสดง “สถาบันละครใบ้ คนหน้าขาว”, นักแสดง “คำสาปคนจน” (กำกับโดย นิกร แซ่ตั้ง ; โรงละครกรุงเทพฯ), ผู้ช่วยช่างภาพ บ.มีเดียเมคเกอร์ จำกัด (โพจ ไหลสกุล), พนักงานพาร์ทิไทม์ บ.ฟลายอิง เอเลเฟ้นท์ จำกัด

- ปี พ.ศ.2542 - 2550 กลับมาอยู่ขอนแก่น เลี้ยงลูก ทำงานแฮนด์เมดขายและรับจ้างทั่วไป ร่วมกันกับเพื่อนสองคน ก่อตั้งโรงเรียน ณ. ศิลป์ (ปัจจุบันเป็น ดุสิตพัฒน) ทำให้มีโอกาสศึกษาและอบรม การศึกษาตามแนวทาง “วอลดอร์ฟ” มนุษยปรัชญาของ ดร.รูดอร์ฟ สไตเนอร์

ได้อบรมกาเป็นกระบวนกรในแนวทางจิตตปัญญา กับ วิศิษฐ์ วังวิญญู และ ประชา หุตานวัตร

ปัจจุบัน ศิลปินข้างถนน, กระบวนกร และวิทยาการอิสระ, ออกแบบกระบวนกรเรียนรู้ ผ่านกาการเล่น และศิลปะ, นักศิลปะบำบัดแบบบูรณาการตามแนวทางมนุษยปรัชญา

นายไพบูลย์ ธรรมเรืองฤทธิ์ (ครูเบิร์ม เดิมศิลปิน)

การศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่อยู่ ช้างศิลป์สีทัน อ. เมืองอุตรธานี

ปัจจุบัน ศิลปินอิสระ และเป็นวิทยากรสอนศิลปะทั่วประเทศ

YouTubeครูเบิร์มสัญจรสอนศิลป์ฟรี ,ครูเบิร์มและเด็กชายกุลา

Tel. 061-058-9994 E-mail : krooberm_paiboon@hotmail.com

เกียรติประวัติและ รางวัล (บางส่วน)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 ถึง ปัจจุบัน

- พระมหากษัตริย์คุณทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบ อันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- รางวัลโล่พระราชทานจากสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูรรางวัลบุคคลผู้ทำคุณประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน สาขากฎหมาย และการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเกียรติบัตร ในฐานะครูผู้ส่งเสริมเด็กและเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาทักษะด้านศิลปะ ร่วมกับมูลนิธิส่งเสริมเด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ.ประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

- รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ระดับประเทศ ประเภทบุคคล ด้านศิลปะ จากกระทรวงวัฒนธรรม

- รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ 121 คนดีศรีอุดร ในวาระการเฉลิมฉลองครบรอบ 121 ปี เมืองอุดรธานี
- รางวัลนักสังคมสงเคราะห์ดีเด่น ประเภทนักสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนในโครงการ “100 ตัวแทน ทำดีเพื่อพ่อ” ภายใต้คณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม ในคณะกรรมการอำนวยการ จัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2550
- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งใน 84 ศิลปินไทยร่วมสมัยเขียนภาพประวัติ และภาพพระกรณียกิจพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อจัดพิมพ์เป็นหนังสือที่ระลึกงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ
- ศิลปินมรดกอีสาน สืบสานวัฒนธรรมสัมพันธ์ รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นผู้มีส่วนงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมสัมพันธ์ สาขาศิลปกรรม จิตรกรรมร่วมสมัย
- และรางวัลโล่พระราชทานคณะกรรมการประกวดศิลปกรรมระดับประเทศ จากหน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันหลายรางวัล

นายไพจิตร ศรีม่วงอ่อน

นามปากกา เมืองแคน อีสระธรรม

ภูมิลำเนา บ้านหนองบัว อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

ที่อยู่ปัจจุบัน 55 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น

40270

ประวัติการศึกษา

- มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนขามแก่นนคร
- ระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต(วท.บ.) สาขาวิชาภูมิสารสนเทศ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2554

ปัจจุบัน ทำงานอิสระ เปิดร้านอาหาร เขียนเพลง บทกวี ถ่ายภาพ กระทบวงการ
ทำค่ายต่างๆ ออกแกล้งงานต่าง จัดคอนเสิร์ตในนามกลุ่มอีสานเขียว ฯลฯ

ประวัติด้านการทำกิจกรรม และงานโครงการต่างๆ

1. ทำงานเครือข่ายสิ่งแวดล้อมจังหวัดขอนแก่น ทำงานด้านอนุรักษ์ธรรมชาติ
ในหลายพื้นที่ จัดค่ายแก่นนำอนุรักษ์ธรรมชาติ

2. เล่นดนตรีจิตอาสา และร่วมงานกับศิลปินที่มีชื่อเสียง เช่น น้ำห้วง คาราวาน
(มงคล อุทก) หน้าเขียว คาราบาว (กิติ พรหมสาขา ณ สกลนคร), พี้นิด ลายสือ ไอดิน
อภิรักษ์, โครงการครูบ้านป่า ครูสลาคุณวุฒิ โครงการ playing for change ฯลฯ

3. ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ทำโครงการและจัดการปัญหาด้านสิทธิเด็กใน
จังหวัดขอนแก่นทั้งในที่อยู่ระบบและนอกระบบ

4. ทำงานด้านผู้่วยติดเชื้อ HIV / คนชรา / และผู้พิการ

5. ทำงานด้านพุทธศาสนา และจัดค่ายอบรมเยาวชน ตลอดจนทำงานพัฒนา
บ้านเกิด กลุ่มเยาวชนรักบ้านเกิด

คติพจน์ : ทำทุกวินาทีให้มีค่า เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นให้สูงสุด

ส่วนเพิ่มเติม : รักธรรมชาติ, อภัยภัยดี ชอบพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้, ชอบงาน
ด้านอนุรักษ์ จิตอาสา, รักในเสียงเพลง, ชอบศึกษาธรรมชาติ, ชอบแสวงหาความรู้,
รักและชอบศึกษางานเขียนทุกประเภท, รักและชอบศึกษางานศิลปะทุกประเภท

ติดต่อ FB @เมืองแคน อิสระธรรม

โดย เครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน
ได้รับการสนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปี 2560

เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเยาวชนในพื้นที่ ได้นำเสนอความคิดเรื่อง
'ความสุข ความฝัน และความหวัง' ว่าพวกเขาต้องการอะไร
โดยผลที่ได้จากการดำเนินกิจกรรม จะเห็นความแตกต่างทางความคิดของ
เด็กเยาวชนในแต่ละพื้นที่ ที่มีความแตกต่างกันเรื่องของสภาพแวดล้อม
ความรู้สึก ความพร้อมของครอบครัว และอื่นๆ แต่ความฝันที่พวกเขาอยาก
เป็นนั้น ไม่แตกต่างกัน

สุมาลี สุวรรณกร
ประธานเครือข่ายสื่อศิลปวัฒนธรรมชุมชนอีสาน

